

عنوان مقاله:

تبیین مبانی عمل اخلاقی بر اساس نظریه اسلامی عمل

محل انتشار:

اولین همایش ملی تربیت دینی، راهی به سوی تعالی (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده:

نیره حاجی علیان - دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

در خصوص مبانی زیرساز عمل از بررسی متون اسلامی و بویژه قرآن می توان نتیجه گرفت که مبانی عمل دست کم در سه نوع مبانی اساسی خلاصه می شود که می توان آن را مبانی شناختی، گرایشی و ارادی اختیاری نامید و هر گاه رفتاری اعم از مشهود یا نا مشهود بر این سه مبنا مبتنی باشد آن رفتار عمل محسوب خواهد شد. طرح واره انسان عامل، بیان کننده آن است که در اندیشه اسلامی، انسان نه تنها موجودی نیست که اعمالش ناشی از علت های بیرون از کنترل وی باشد، بلکه چون عاملی در نظر گرفته شده است که خود منشاء عمل خویش است. می توان عمل های صادره از او را به خودش منتسب ساخت و او را منشاء عمل در نظر گرفت. بر این اساس، انسان مسئول اعمال خود خواهد بود. در این مقاله، با بررسی آیات قرآن و روایاتی که به حوزه اخلاق مرتبط می شود، به مبانی شناخت خدا به عنوان بنیاد خیر و خیر بنیادین، شناخت کرامت انسانی به عنوان زیربنای اخلاق، شناخت خداوند به عنوان واضع حد و حدود، ادراک کلیت عقلانی عمل اخلاقی در حیطة شناختی و مبانی انسان خواستار خیر نهایی و تعادل هیجانی مبنای فضیلت اخلاقی در حیطة گرایشی و مبنای اراده و عزم شرط لازم اعمال اخلاقی در حیطة ارادی اختیاری دست یافته و نظریه انسان عامل را به حیطة اخلاق تعمیم دادیم.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/524369>

